

ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМ ПОРТФЕЛЕМ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасний ринок страхування вимагає високої корпоративної культури страхових компаній. Страхові компанії повинні вміти не тільки приймати страхові зобов'язання, а і виконувати ці зобов'язання. Одним із головних чинників успішного розвитку страхової компанії є її страховий портфель.

Метою роботи є встановлення принципів та визначення факторів впливу на формування страхового портфеля страхової компанії та управління ним.

Науковці виділяють три основні підходи щодо поняття «страховий портфель» [2, 1, 6]: вживається для встановлення фактичної кількості застрахованих об'єктів (діючих договорів страхування); це систематизована сукупність страхових ризиків, які прийняті на страхування залежно від цілей страхової компанії; як обсяг страхових премій, отриманих страховиком за укладеними договорами страхування. Отже, страховий портфель – це «сукупністю ризиків, прийнятих на страхування, кількістю застрахованих об'єктів, числом договорів страхування, обсягом страхових внесків, розміром загальної страхової суми та величиною зобов'язань страховика перед страхувальниками» [5, с. 842].

Основною метою при формуванні страхового портфеля є оптимальне поєднання ризику і доходу для страховика. У залежності від ступеня ризику, виділяють три типи страхового портфелю: агресивний; консервативний; диверсифікований [4]. Критеріями, якими характеризуються ці типи портфелів є: рівень ризикованості портфеля, рівень доходності, фінансова стійкість та структура страхового портфеля.

При цьому, при формуванні страхового портфеля необхідно враховувати мету, яку ставить перед собою страхова компанія. Основними стратегічними цілями страхової компанії є: одержання максимального прибутку, збільшення частки на страховому ринку; збереження позицій на страховому ринку, збереження капіталу; забезпечення приросту капіталу [3]. Тобто, кількісні та якісні характеристики страхового портфеля залежать від обсягів страхових премій і страхових виплат, які формують основні вхідні та вихідні грошові потоки страховика, інвестиційні можливості страхової організації, величину і склад її страхових резервів,

розмір витрат на ведення справи, фінансові результати та ринкова вартість страхової компанії.

Аналіз якості та структури страхового портфеля здійснюється на основі показників, що виражають кількість застрахованих об'єктів, або загальну страхову суму. Саме, структурі страхового портфеля властиве співвідношення окремих видів страхування та форми страхування (обов'язкова або добровільна).

З метою отримання бажаних якісних показників діяльності, будь-яка страхова компанія намагається впливати на величину та структуру власного страхового портфеля. Саме, управління страховим портфелем уможливорює своєчасне реагування на зміни як зовнішнього середовища, так і внутрішнього стану страховика, формуючи збалансований якісний страховий портфель – основу стабільного фінансового положення страхової компанії. При цьому, основним принципом формування страхового портфеля є принцип збалансованості, досягнення якого можливе лише за умови дотримання комплексу додаткових принципів, а саме: стабільності, однорідності, рівноважності, розмірності, перестраховальної стійкості, безпечності, диверсифікованості та клієнтоорієнтованості. Таким чином, дослідження профілю страхового портфеля сучасної компанії необхідно виконувати на основі кількісних та якісних індикаторів, що уможливорює аналіз якості страхового портфеля та вчасне прийняти комплексу заходів щодо його стабілізації та підтримання на заданому рівні з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів.

Література

1. Барано в А. *Теоретичні засади управління страховим портфелем. Ринок цінних паперів. Вісник Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. 2006, № 3. С. 35 - 39.*
2. Дрібноход А.О. *Підхід щодо вибору страхового портфеля за цілями страховика. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2008, № 635. С. 63–67.*
3. Журавка О.С. *Теоретичні основи формування страхового портфеля. Бізнес Інформ. 2012, № 5. С. 201–204. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_5_57.*
4. *Збалансованість страхового портфеля як ключовий фактор фінансово-економічної безпеки страховика. Вчені записки університету «КРОК». Серія: Економіка. 2014, Вип. 36. С. 68–76. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzuk_2014_36_12.*
5. Пономарьова О.Б., Тихонова В.В., Билименко К.А. *Диверсифікація страхового портфеля в умовах змінного внутрішнього середовища. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016, Вип. 14. С. 842–845.*
6. Супрун А. *А Управління страховим портфелем як засіб забезпечення фінансової надійності страхової компанії/ Актуальні проблеми розвитку економіки регіон. 2009, Вип. 5. URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Aprer/2009_5_2/59.pdf.*